

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Δασμοί και Τελωνειακή Ένωση»

Εισηγητής: Τσάμπουρας Ιωάννης, Αριθμός Μητρώου: 14131

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Κυρία Αικατερίνη Δεδούλη

©

Αθήνα, 2018

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο / Η κάτωθι υπογεγραμμένος / χ Γεωργίου Γεωργίου...Ιωάννης..., του Θεοδωρού..., του φοιτητής του Τμήματος...Χρηματοοικονομικής...Λογιστικής του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ., πριν αναλάβω την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας μου, δηλώνω ότι ενημερώθηκα για τα παρακάτω :

«Η Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε) αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο του συγγραφέα, όσο και του Ιδρύματος και θα πρέπει να έχει μοναδικό χαρακτήρα και πρωτότυπο περιεχόμενο.

Απαγορεύεται αυστηρά οποιοδήποτε κομμάτι κειμένου της να εμφανίζεται αυτούσιο ή μεταφρασμένο από κάποια άλλη δημοσιευμένη πηγή. Κάθε τέτοια πράξη αποτελεί προϊόν λογοκλοπής και εγείρει θέμα Ηθικής Τάξης για τα πνευματικά δικαιώματα του άλλου συγγραφέα. Αποκλειστικός υπεύθυνος είναι ο συγγραφέας της Π.Ε, ο οποίος φέρει και την ευθύνη των συνεπειών, ποινικών και άλλων, αυτής της πράξης.

Πέραν των όποιων ποινικών ευθυνών του συγγραφέα, σε περίπτωση που το Ίδρυμα του έχει απονεμίσει Πτυχίο, αυτό ανακαλείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος με νέα απόφασή της, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, του αναθέτει εκ νέου την εκπόνηση Π.Ε με άλλο θέμα και διαφορετικό επιβλέποντα καθηγητή. Η εκπόνηση της εν λόγω Π.Ε πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τουλάχιστον ενός ημερολογιακού διμήνου από την ημερομηνία ανάθεσής της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18, παρ. 5 του ισχύοντος Εσωτερικού Κανονισμού.»

Ο Δηλών

Ημερομηνία

27/2/2018

Contents

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	8
1.1 Οι έννοια των Δασμών.....	8
1.2 Εισαγωγικός και Εξαγωγικός δασμός.....	9
1.3 Μέθοδοι εφαρμογής δασμών	9
1.3.1 Δασμός ανάλογα με την αξία	9
1.3.2 Σταθερός δασμός	10
1.4 Προστατευτικοί δασμοί.....	10
1.5 Έννοια DUMPING.....	11
1.6 Δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικός.....	12
1.6.1 Δασμός αντιντάμπινγκ	12
1.6.2 Ο αντισταθμιστικός δασμός.....	13
1.6.3 Εφαρμογή των δασμών αντιντάμπινγκ.....	13
1.7 Χώρα εξαγωγής	14
1.8 Ατομικοί δασμοί αντιντάμπινγκ	14
1.9 Έννοια και λειτουργία TARIC.....	15

1.10	Καταστρατήγηση	15
1.11	Δασμολογικές ποσοτώσεις και η λειτουργία τους	16
1.12	ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΡΟΦΕΣ	16
1.13	Καταστήματα Αφορολόγητων Ειδών (Duty free shops)	17
1.14	Συνδυασμένη Ονοματολογία	17
1.15	Αυτόνομες δασμολογικές αναστολές	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....		20
2.1	Οι έννοια της Τελωνειακής Ένωσης	20
2.2	Ευρωπαϊκές Συναλλαγές πριν την Συνθήκη της ΕΟΚ	21
2.3	Κατάργηση των τελωνειακών εμποδίων των συναλλαγών	21
2.4	Κατάργηση των ενδοευρωπαϊκών συνόρων.....	24
2.5	Τελωνειακή συνεργασία στην ΕΕ	25
2.6	Οι Συναλλαγές ΕΕ με τρίτες χώρες	27
2.7	Κοινό τελωνειακό δασμολόγιο της ΕΕ	28
2.8	Απολογισμός και προοπτικές της τελωνειακής ένωσης της ΕΕ	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ		35
3.1.	Η έννοια της Ευρωπαϊκής ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών.....	34
3.2.	Το Συμβούλιο ΕΟΧ και ο στόχος της	36
3.3.	Τα προτερήματα των χωρών της ΕΟΧ	37
3.4.	ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ.....	38

3.4.1. Η ελευθερία της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.....	38
3.4.2. Η ελευθερία κυκλοφορίας των προσώπων.....	39
3.4.3. Ελευθερία κυκλοφορίας παροχής υπηρεσιών.....	40
3.4.4. Η ελευθερία κυκλοφορίας των κεφαλαίων	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	42
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	42
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	43

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρακάτω πτυχιακή εργασία θα γίνει η αναφορά και η μελέτη για την λειτουργία των Δασμών και της Τελωνιακής Ένωσης και η σημασία τους.

Στο 1^ο κεφάλαιο αναφέρεται και αναλύεται οι έννοια των δασμών αλλά και η λειτουργία τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για το θετικά στοιχεία που φέρνει στα μέλη στα οποία τους αφορά και της σχέσης που έχουν τα μέλη της Ευρώπης με τις τρίτες χώρες.

Στο 2^ο κεφάλαιο αναφέρεται για την Τελωνιακή Ένωση για τον τρόπο που γεννήθηκε ο στόχος της αλλά και η ανάπτυξή της και η σημασία της στην Ευρώπη.

Στο 3^ο κεφάλαιο γίνεται η ανάλυση ως προς την Ελεύθερη ζώνη συναλλαγών και οι διαφορές που έχει με την Τελωνιακή Ένωση αλλά και αναφορά των τεσσάρων βασικών ελευθεριών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου που με στήριξαν όλα τα χρόνια της φοιτητικής μου σταδιοδρομίας. Τους καθηγητές που για τις γνώσεις που μου προσέφεραν αλλά και την κατανόηση. Και τέλος την εταιρία THE MART που μου έδωσε αρκετές σημαντικές πληροφορίες για να ολοκληρωθεί η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ.

1.1 Οι έννοια των Δασμών

Ο δασμός είναι ένας ειδικός κρατικός φόρος ο οποίος είναι έμμεσος και που επιβάλλεται επί συγκεκριμένων προϊόντων που εξάγονται ή εισάγονται από μια χώρα προκαλώντας με αυτό τον τρόπο εμπόδιο οικονομικό στο ελεύθερο εμπόριο τους. Αυτή η τακτική χρησιμοποιείται συνήθως όταν η εγχώρια (αυτή που παράγει ένα προϊόν) αρχίζει και έχει πτώσεις στις πωλήσεις και παράλληλα οι εισαγωγές από ξένους ανταγωνιστές να αυξάνεται η ζήτησή τους, ειδικά αν υπάρχουν και στρατηγικοί λόγοι για να διατηρηθεί η εγχώρια παραγωγική ικανότητα. Ο σκοπός και το αναμενόμενο αποτέλεσμα που δημιουργούν οι δασμοί είναι να αυξήσουν τις τιμές των εισαγόμενων προϊόντων προκειμένου να αποτρέψουν τους καταναλωτές να αυξήσουν τις δαπάνες τους για εισαγωγικά αγαθά και υπηρεσίες αλλά να αυξήσουν της δαπάνες τους στα εγχώρια αγαθά και υπηρεσίες.

Ορισμένες φορές οι προστατευτικοί δασμοί καταφέρνουν και προστατεύουν τις νέες βιομηχανίες οι οποίες βρίσκονται στην φάση της ανάπτυξης τους. Οι δασμοί χρησιμοποιούνται και λειτουργούν προσωρινά για να επιτρέψουν στη βιομηχανία που κάνει τα πρώτα της βήματα στην αγορά να επιτύχει παρά τον ισχυρό ανταγωνισμό που υπάρχει.¹

Άρα στην τελική η βιομηχανία θα πρέπει να καταφέρει σε γρήγορο διάστημα να σταθεί στην αγορά χωρίς την προστασία των κυβερνητικών επιχορηγήσεων.

¹ <https://en.wikipedia.org>

Επίσης οι δασμοί μπορεί να καταφέρουν να επιβληθούν ώστε να μπορέσει να εξισορροπηθεί το ισοζύγιο πληρωμών.

Ένας άλλος λόγος επιβολής δασμών που είναι και σημαντικός είναι και το DUMPING.

1.2 Εισαγωγικός και Εξαγωγικός δασμός

Εισαγωγικός δασμός:

Ο Εισαγωγικός δασμός τον επιβάλλει η χώρα στα εμπορεύματα στα οποία εισάγονται από άλλη χώρα ή συνασπισμένων χωρών π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εξαγωγικός δασμός:

Ο Εξαγωγικός δασμός επιβάλλεται από μια χώρα στα προϊόντα που εξάγει είτε σε άλλη χώρα είτε σε χώρες που είναι συνασπισμένες. Ως προς την βεβαίωση των δασμών, αυτές γίνονται κατά τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων ως προς τις επίσημες εισόδους εξόδους της χώρας, όπου υπάρχουν τελωνειακές αρχές. Οι τελωνειακές αρχές μπορεί να είναι είτε μεθοριακοί οδικοί και σιδηροδρομικοί σταθμοί, είτε σε λιμένες και αεροδρόμια.²

1.3 Μέθοδοι εφαρμογής δασμών

Οι μέθοδοι εφαρμογής των δασμών χωρίζονται σε δασμούς ανάλογα με την αξία και σταθερός δασμός

1.3.1 Δασμός ανάλογα με την αξία

Η συγκεκριμένη μέθοδος δασμών, είναι ένα σταθερό ποσοστό πάνω στην αξία του εισαγόμενου αγαθού. Σε ορισμένες περιπτώσεις αυτού του είδους οι συγκεκριμένοι δασμοί είναι αρκετά αναποτελεσματικοί αφού όταν η τιμή η διεθνής του αγαθού

² <http://www.mof.gov.cy>

πέσει, το ίδιο θα συμβαίνει και με τα έσοδα από τους δασμούς και οι βιομηχανίες οι οποίες είναι εγχώριες γίνονται ακόμα πιο ευάλωτες στον ανταγωνισμό.

Από την άλλη όταν η τιμή του αγαθού ανέβει στην παγκόσμια αγορά το ίδιο συμβαίνει και με τα έσοδα από τους δασμούς, μία χώρα δεν ενδιαφέρεται τόσο να προστατέψει την τιμή του αγαθού όταν αυτή ανεβαίνει.

1.3.2 Σταθερός δασμός

Στην συγκεκριμένη μέθοδο δασμών, το ποσό των χρημάτων δεν μεταβάλλεται ανάλογα με την αξία των προϊόντων. Στην συγκεκριμένη περίπτωση αυτή, είναι πολύ δύσκολο να μπορέσει να προσδιοριστεί το ύψος των δασμών αλλά και ταυτόχρονα χρειάζεται να ανανεώνεται αρκετά συχνά λόγω των συχνών αλλαγών που γίνονται τόσο στην αγορά αλλά τόσο και στον πληθωρισμό.³

1.4 Προστατευτικοί δασμοί

Όταν μια σημαντική βιομηχανία μιας χώρας (π.χ. Ελλάδα) χρεοκοπήσει και καταρρεύσει λόγω του ξένου ανταγωνισμού, θα δημιουργήσει απώλεια θέσεων εργασίας που ταυτόχρονα αυτό θα δημιουργήσει αύξηση στην ανεργία αλλά και την απώλεια των εισπρακτέων φόρων, η οποία θα επηρεάσει σοβαρά την οικονομία της συγκεκριμένης χώρας. Με αυτό τον τρόπο οι προστατευτικοί δασμοί προσπαθούν να αποτρέψουν ένα τέτοιο φαινόμενο.

Οι προστατευτικοί δασμοί αντιγράφονται και από συνασπισμούς εμπορίου. Ο συνασπισμός εμπορίου ή αλλιώς “δασμολογικές ποσοστώσεις” είναι η ένωση κρατών που έχουν συμφωνήσει να ελαχιστοποιήσουν ή να μηδενίσουν τους δασμούς μεταξύ τους και ταυτόχρονα να επιβάλλουν τους προστατευτικούς δασμούς σε εισαγωγές από χώρες έξω από την συγκεκριμένη ένωση (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση).

³ www.euretirio.com

Εν τέλη οι προστατευτικοί δασμοί έχουν και μερικά μειονεκτήματα. Το πιο σημαντικό μειονέκτημα είναι ότι ανεβάζουν τις τιμές από τα αγαθά τα οποία υπόκεινται σε δασμούς, φέρνοντας σε μειονεκτική θέση τους καταναλωτές αυτού του αγαθού ή τους παραγωγούς που το χρησιμοποιούν για να παράξουν ένα άλλο προϊόν.

Παράδειγμα:

Δασμοί σε βασικά προϊόντα όπως το φαγητό μπορεί να αυξήσουν σημαντικά τα επίπεδα της φτώχειας, ενώ από την άλλη ένας δασμός στο μέταλλο μπορεί αυτό να κάνει τις αυτοκινητοβιομηχανίες λιγότερο ανταγωνιστικές.⁴

Επίσης αν μία συγκεκριμένη χώρα επιβάλει δασμούς σε μία άλλη, μπορεί και από την μεριά της η δεύτερη χώρα να επιβάλει τους ίδιους δασμούς και με αυτό τον τρόπο να οδηγηθούν σε ένα πόλεμο εμπορίου μεταξύ τους, που θα τις αποδυναμώσει και τις δύο χώρες στο τέλος.

1.5 Έννοια Dumping

Ο όρος Dumping είναι μια τακτική πώλησης των προϊόντων ή των εμπορευμάτων στην εγχώρια ή στην ξένη αγορά, σε τιμές ποιο χαμηλές από αυτές που ήδη επικρατούν στην αγορά ή και σε τιμές ποιο κάτω του κόστους παραγωγής.

Η συγκεκριμένη τακτική δημιουργεί έναν τρόπο που σκοπός της είναι η κατάκτηση της αγοράς στην οποία διοχετεύονται τα προϊόντα και η εκτόπιση όλων των ανταγωνιστών, ώστε να αυξηθούν οι τιμές για να γίνει απόσβεση της αρχικής επένδυσης.⁵

⁴ <http://www.mof.gov.cy>

⁵ <http://www.mof.gov.cy>

Το dumping θεωρείται μία μέθοδος επιθετικής τιμολογιακής πολιτικής που είναι γνωστή ως (predatory pricing) κι όπως όλες οι μονοπωλιακές τακτικές, θεωρείται παράνομο.

Παράδειγμα:

Δύο εταιρείες που πωλούν στην αγορά πανομοιότυπα εμπορεύματα, όπου η εταιρεία «Α» είναι ή εγχώρια και η εταιρεία «Β» είναι ή ξένη. Η εταιρεία Β επιθυμεί να οδηγήσει την εταιρεία Α εκτός αγοράς. Τιμολογεί τα προϊόντα της σε πολύ χαμηλότερα από το κόστος παραγωγής τους. Η εταιρεία Α από την άλλη προκειμένου να παραμείνει ανταγωνιστική μειώνει τις τιμές του εμπορεύματός της, με αυτό τον τρόπο μειώνει σημαντικά τα περιθώρια κέρδους της και τελικά η εταιρεία Α αποσύρεται και βγαίνει εκτός αγοράς.⁶

Οι άνθρωποι οι οποίοι απασχολούνται σε μια βιομηχανία όπου είναι εγχώρια και αισθάνονται ότι απειλούνται από το dumping, προσπαθούν να πείσουν την κυβέρνηση της χώρας τους να τους προστατεύσει υιοθετώντας προστατευτικά μέτρα όπως η επιβολή δασμών και ποσοστώσεων.

1.6 Δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικός

1.6.1 Δασμός αντιντάμπινγκ

Είναι ένας επιπλέον δασμός που επιβάλλεται κατά την υποβολή αποσαφήνιση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων ως προς στην Κοινότητα, των οποίων η τιμή που είναι εξαγωγής είναι πολύ χαμηλότερη από την τιμή του, ενός ίδιου προϊόντος όπως έχει καθοριστεί στη χώρα εξαγωγής κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις. Ο στόχος της επιβολής του επιπλέον αυτού δασμού, είναι στο να δημιουργήσει ένα δίκαιο ανταγωνισμό ανάμεσα στον κοινοτικών βιομηχανιών και στον μη κοινοτικών εξαγωγέων έτσι ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές επιπτώσεις

⁶ <http://www.mof.gov.cy>

που δημιουργούνται από τη αρκετά χαμηλότερη μη πραγματική τιμή του εισαγόμενου με ντάμπινγκ προϊόντος. Ο αντιντάμπινγκ δασμός είναι ανεξάρτητος δασμός και δεν πρέπει να μπερδεύεται με τον εισαγωγικό δασμό. Αυτό επιβάλλεται σε συγκεκριμένα προϊόντα, συγκεκριμένης χώρας εξαγωγής ακόμα και σε συγκεκριμένες εταιρίες παραγωγής. Αυτό ισχύει για πέντε χρόνια.⁷

1.6.2 Ο αντισταθμιστικός δασμός

Είναι επιπλέον δασμός που επιβάλλεται κατά την υποβολή αποσαφήνιση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων τα οποία αποτελούν αντικείμενο κρατικής επιδότησης εκ μέρους τρίτων χωρών των οποίων η τιμή που είναι εξαγωγής είναι πολύ χαμηλότερη από την τιμή του ενός ίδιου προϊόντος όπως έχει καθοριστεί στη χώρα εξαγωγής. Ο συγκεκριμένος πρόσθετος δασμός λειτουργεί και εφαρμόζεται ακριβώς όπως και ο δασμός αντιντάμπινγκ και έχει ισχύ για πέντε χρόνια.

Ο προσωρινοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί είναι ικανά να εφαρμοστούν προσωρινά με κάποιους κανονισμούς, για συγκεκριμένη περίοδο όπου αυτή η περίοδος είναι μέχρι εννέα και τέσσερις μήνες αντίστοιχα, σε περιπτώσεις όπου ξεκινάει η διαδικασία διερεύνησης και εφόσον φαίνεται, από μια πρώτη μελέτη και έρευνας της καταγγελίας, ότι πράγματι γίνεται ντάμπινγκ. Μετά το τέλος της χρονικής περιόδου τα μέτρα τα οποία είναι προσωρινά μπορεί να γίνουν οριστικά, ή να σταματήσουν ή να ακυρωθούν, ανάλογα με τα αποτελέσματα που θα βγάλει η έρευνα.

1.6.3 Εφαρμογή των δασμών αντιντάμπινγκ

Οι δασμοί αντιντάμπινγκ λειτουργεί και εφαρμόζεται ακριβώς όπως οι εισαγωγικοί δασμοί, αλλά είναι ανεξάρτητοι από αυτούς. Ένα προϊόν μπορεί να επιβαρύνεται τόσο με δασμό αντιντάμπινγκ όσο και με αντισταθμιστικό δασμό. Ένα εμπόρευμα

⁷ <http://www.mof.gov.cy>

μπορεί απαλλάσσεται από τον εισαγωγικό δασμό, κατά κανόνα όμως δεν μπορεί να απαλλάσσεται και από το αντιντάμπινγκ ή τον αντισταθμιστικό δασμό. Οι δασμοί αντιντάμπινγκ και οι αντισταθμιστικοί δασμοί οι οποίοι είναι προσωρινοί εισπράττονται από το Τελωνείο κατά τη θέση των εμπορευμάτων που είναι σε ελεύθερη κυκλοφορία. Αν δημιουργηθεί περίπτωση να είναι υψηλότερο το ύψος του οριστικού δασμού σε σχέση εκείνου του προσωρινού σε αυτή την περίπτωση δεν καταβάλλεται η διαφορά από το τον εισαγωγέα ενώ στις περιπτώσεις που είναι το αντίστροφο δηλ. το προσωρινό να είναι χαμηλότερο από το οριστικό επιστρέφεται η διαφορά στον εισαγωγέα.⁸

1.7 Χώρα εξαγωγής

Χώρα εξαγωγής είναι η χώρα όπου κατά κανόνα, είναι η χώρα καταγωγής. Σε περίπτωση που σταλθούν εμπορεύματα τα οποία εφαρμόζονται μέτρα αντιντάμπινγκ στην συγκεκριμένη χώρα και ζητηθεί να απαλλαχθεί από το δασμό αντιντάμπινγκ με το επιχείρημα ότι η συγκεκριμένη χώρα δεν είναι η χώρα καταγωγής τους, τότε ενδείκνυται η προσαγωγή πιστοποιητικού καταγωγής

1.8 Ατομικοί δασμοί αντιντάμπινγκ

Οι συγκεκριμένοι δασμοί, είναι δασμοί που εφαρμόζονται στα προϊόντα τα οποία προέρχονται από συγκεκριμένες εταιρείες/κατασκευαστές και είναι ισόμετρο με το ύψος του ντάμπινγκ στο οποίο εμπλέκονται. Οι ατομικοί δασμοί εφαρμόζονται με ένα πρόσθετου κωδικού Taric, ο οποίος αντιστοιχεί στη συγκεκριμένη εταιρεία. Οι ατομικοί δασμοί εφαρμόζονται υπό κάποιες συνθήκες και προϋποθέσεις όπως πχ με την προσαγωγή στις τελωνειακές αρχές συγκεκριμένου τύπου τιμολογίου. Οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις αυτές καθορίζονται στο σχετικό κανονισμό ως προς την

⁸ <http://www.mof.gov.cy>

επιβολή του δασμού αντιντάμπινγκ και μπορούμε να τις δούμε στη βάση δεδομένων του Taric στις ανάλογες παραπομπές.⁹

1.9 Έννοια και λειτουργία TARIC

Το συγκεκριμένο δασμολόγιο της Ε.Κ (Ευρωπαϊκή Κοινότητα) είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα δασμολογίου το οποίο βασίζεται στην Συνδυασμένη Ονοματολογία περιλαμβάνει τα εξής παρακάτω:

Δασμολογικά μέτρα

- Τις αναστολές των δασμών
- Δασμολογικές ποσοστώσεις
- Και δασμολογικές προτιμήσεις

Τα μέτρα εμπορικής πολιτικής της Κοινότητας

- Οι δασμοί αντιντάμπινγκ
- Και οι αντισταθμιστικοί δασμοί

Και τα μέτρα τα οποία αφορούν την αγροτική πολιτική

- Το γεωργικό στοιχείο
- Οι πρόσθετοι δασμοί στην ζάχαρη και αλεύρου
- Και στις εξαγωγικές επιστροφές

Περιλαμβάνει ακόμα και απαγορεύσεις και περιορισμούς ακόμα και μέτρα τα οποία βοηθάνε στα στατιστικά στοιχεία από επιτήρηση εισαγωγών και εξαγωγών.

Έχει δημιουργηθεί ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Taric όπου η επιτροπή έχει ευθύνη ως προς την ενημέρωση της σε καθημερινή βάση και να τα αποστέλλει τα αρχεία σε όλα τα κράτη μέλη.

⁹ <http://www.mof.gov.cy>

1.10 Καταστρατήγηση

Είναι η καταστρατήγηση στα μέτρα αντιτάμπινγκ με την αποστολή των εμπορευμάτων μέσω μιας άλλης χώρας και δηλώνεται η ενδιάμεση χώρα ως χώρα καταγωγής. Υπάρχουν όμως αποδεικτικά στοιχεία ότι με τον συγκεκριμένο τρόπο αυτό καταστρέφονται οι αλληπάλληλες συνέπειες του δασμού αντιτάμπινγκ, τότε οι δασμοί αντιτάμπινγκ είναι δυνατόν να επεκταθούν και στην ενδιάμεση χώρα που δηλώνεται ως χώρα καταγωγής.

1.11 Δασμολογικές ποσοστώσεις και η λειτουργία τους

Δασμολογικές ποσοστώσεις (όπως αναφέραμε πιο πάνω) είναι ένα σύστημα από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα το οποίο μπορεί και επιτρέπει ορισμένες ποσότητες συγκεκριμένων προϊόντων (μερικές φορές από συγκεκριμένες χώρες) να εισάγονται είτε σε χαμηλότερο συντελεστή από τον κανονικό που υπάρχει είτε με μηδενικό συντελεστή δασμό.

Η ποσότητα που μπορεί να εισαχθεί σε μια χώρα που βρίσκεται στα πλαίσια του συστήματος αυτού, μπορεί να εκφράζεται είτε σε μονάδες, είτε σε όγκο ή βάρος, είτε σε αξία είτε και την χρονική περίοδο κατά την οποία ισχύει μια δασμολογική ποσόστωση η οποία μπορεί να είναι περιορισμένη. Οι δασμολογικές ποσοστώσεις μπορεί να αποτελούν ένα μέρος συμφωνιών ή τακτοποίηση από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα με τρίτες χώρες ή να προκύπτουν και από αυτόνομη παροχή προτιμησιακής μεταχείρισης από την συγκεκριμένη Κοινότητα προς τις τρίτες χώρες (π.χ. Ε.Ε σε Κίνα)¹⁰

1.12 Δασμολογικές Οροφές

¹⁰ www.mof.gov.cy

Δασμολογικές οροφές είναι ένα καθεστώς παρόμοιο με τις δασμολογικές ποσοστώσεις, με το οποίο, επιτρέπεται να εισάγονται στην Κοινότητα συγκεκριμένα εμπορεύματα από τα οποία προέρχονται από καθορισμένης καταγωγή σε μέσα σε μια συγκεκριμένη περίοδο με χαμηλότερο συντελεστή δασμού από τον κανονικό. Οι κανονικοί συντελεστές των δασμών δεν επανέρχονται αυτόματα μόλις περάσει η χρονική περίοδος αλλά αυτό γίνεται με κανονισμό που το εκδίδει η Επιτροπή. Αν σε περίπτωση υπάρχει καθυστέρηση ως προς την έκδοση του Κανονισμού εξακολουθεί να ισχύει ο συγκεκριμένος χαμηλός συντελεστής.

1.13 Καταστήματα Αφορολόγητων Ειδών (Duty free shops)

Τα συγκεκριμένα καταστήματα αφορολόγητων ειδών ή αλλιώς όπως είναι γνωστά ως (Duty Free) είναι τα καταστήματα τα οποία είναι λιανικής πώλησης των οποίων τα εμπορεύματα απολαμβάνουν τις δασμολογικής ατέλειας ή αλλιώς (tariff exemption). Τα προϊόντα αυτά δηλαδή που είναι αδασμολόγητα αγαθά, πωλούνται συνήθως σε αρκετά χαμηλές τιμές, δεν περιέχουν καθόλου τοπικούς ή εθνικούς φόρους όπως είναι ο ΦΠΑ και το βασικό δεν έχει δασμούς γιατί πωλούνται σε “ελεύθερες” ζώνες όπως θεωρούνται τα διεθνή αεροδρόμια, τα επιβατηγά πλοία και τα λιμάνια. Αυτά τα καταστήματα των αφορολόγητων ειδών είναι Α.Ε (ανώνυμες εταιρείες) και τα εκμεταλλεύονται είτε ιδιώτες είτε το Δημόσιο, ενώ έχουν ως βασικό στόχο το κέρδος το οποίο είναι μικρό και την εξοικονόμηση συναλλάγματος.

1.14 Συνδυασμένη Ονοματολογία

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία (ΣΟ) επιβάλετε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2658/87 με στόχο να διευκολύνει την εφαρμογή και την λειτουργία του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου, την τήρηση των στατιστικών στοιχείων ως προς τις εμπορικές συναλλαγές της Κοινότητας αλλά και την εφαρμογή της πολιτικής ως τις εισαγωγές και τις εξαγωγές εμπορευμάτων.

Η ΣΟ (Συνδυασμένη Ονοματολογία) θεμελιώνεται στο Εναρμονισμένο σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (ΕΣ) το οποίο είναι διεθνές και είναι κάτω από την προστασία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων. Η Διεθνής Σύμβαση για το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης

¹¹Εμπορευμάτων, η αλλιώς Εναρμονισμένο Σύστημα (ΕΣ), με σκοπό να δημιουργηθεί ένα σύστημα το οποίο θα είναι ομοιόμορφο στην κατάταξη ως προς το διεθνές εμπόριο. Αποτελείται σχεδόν περίπου από 5,000 ομάδες αγαθών η οποία κάθε μια ξεχωριστά παίρνει ένα εξαψήφιο κωδικό.

Το Εναρμονισμένου Συστήματος αποτελείται από 21 Τμήματα εκ των οποίων περιλαμβάνουν 97 κεφάλαια. Τα κεφάλαια τα οποία περιλαμβάνουν κατηγορίες αγαθών τα οποία ταξινομούνται σε δασμολογικές κλάσεις τα οποία είναι κωδικοποιημένες σε τετραψήφιους αριθμούς. Τα αγαθά κωδικοποιούνται μέσα στις δασμολογικές κλάσεις σε ακόμα πιο μικρές ομάδες οι οποίες παίρνουν εξαψήφιους αριθμούς (κωδικός ΕΣ).¹²

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία προχωράει ακόμα και σε πιο λεπτομερή κωδικοποίηση των αγαθών τα οποία δίνει οκταψήφιες υποδιαιρέσεις των εξαψήφιων κωδικών του Εναρμονισμένου Συστήματος (κωδικός ΣΟ). Ένα σημαντικό εργαλείο για την εύρεση των κωδικών στην Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ) είναι η μηχανή αναζήτησης που είναι η “Eurostat” η οποία λειτουργεί για τον καθορισμό των κωδικών Συνδυασμένης Ονοματολογίας από την περιγραφή των προϊόντων.

1.15 Αυτόνομες δασμολογικές αναστολές

Οι συγκεκριμένες αναστολές που παίρνουν έγκριση βάσει του άρθρου 31 της Συνθήκης ως προς την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαρτίζουν την εξαίρεση από τον κανόνα. Αυτό σημαίνει ότι η πληρωμή των δασμών τα οποία καθορίζονται ως προς το κοινό δασμολόγιο για όλα τα προϊόντα τα οποία βρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία. Κατά την διάρκεια του μέτρου για απεριόριστη ποσότητα, ασχέτως από πού προέρχεται, επιτρέπεται η ολική αναστολή η μερική απαλλαγή από τους

¹¹ <https://www.euretirio.com>

¹² <http://www.mof.gov.cy>

συνήθεις δασμούς των οποίων εφαρμόζονται τα εισαγόμενα αγαθά. (οι αναστολές αυτές δεν θίγουν τους δασμούς αντιντάμπινγκ)

Οι προϋποθέσεις για δημιουργηθούν αναστολές είναι οι εξής:

- Να μην υπάρχει κανένα προϊόν Ευρωπαϊκό που να είναι ανταγωνιστικό
- Και το ποσό από των μη εισπραχθέντων τελωνειακών δασμών να μην είναι κάτω από τα 15,000 ευρώ κάθε έτος.

Για την υποβολή των αιτήσεων στην Επιτροπή μέσω των αρμόδιων διοικήσεων γίνεται το αργότερο στις:

- Για 15 Μαρτίου για την εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου του επόμενου έτους
- 15 Σεπτεμβρίου για την εφαρμογή από την 1 Ιουλίου του επόμενου έτους¹³

¹³ <http://www.mof.gov.cy>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

2.1 Η έννοια της Τελωνιακής Ένωσης

Τελωνιακή ένωση είναι ένα στάδιο το οποίο είναι πολυεθνικής ολοκλήρωσης, το οποίο δίνει το πλεονέκτημα στα μέλη που το περιλαμβάνουν με Συνθήκη την υποχρέωσή τους να μην καταβάλλουν στις μεταξύ του συναλλαγές κανένα τελωνιακό δασμό ή φόρο με ανάλογο αποτέλεσμα αλλά και κανένα ποσοτικό περιορισμό και φυσικά την υποχρέωση τους να υπάρχει εφαρμογή ένα κοινό τελωνιακό δασμολόγιο σε σχέση με τα τρίτα κράτη. Το τελωνιακό δασμολόγιο προκύπτει ότι δεν έχει μόνο μια κοινή τελωνιακή πολιτική αλλά και μια κοινή πολιτική ως προς το εξωτερικό εμπόριο. Τώρα ως προς την ελεύθερη κυκλοφορία ισχύει για οποιαδήποτε προϊόντα ανεξαρτήτως προέλευσης που αυτό δημιουργεί την κατάργηση των τελωνιακών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.¹⁴

Ο βασικός στόχος και σκοπός των ιδρυτών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας ήταν η δημιουργία της τελωνιακής ένωσης η οποία θα έχει μια κοινή αγορά μέσα στην οποία τα αγαθά, τα κεφάλαια αλλά και οι υπηρεσίες θα μπορούσαν να ανταλλάσσονται μεταξύ των μελών ελεύθερα χωρίς επιβαρύνσεις. Οραματιζόντουσαν την ολοκλήρωση των οικονομιών όχι σαν μια συνταγή που θα βοηθήσει την οικονομική ανάπτυξη αλλά και σαν ένα βοήθημα που θα φέρει την σταδιακή επίτευξη των συνθηκών για μια ολοκληρωμένη πολιτική ένωση της Ευρώπης. Γι' αυτό τον

¹⁴ www.europedia.moussis.eu

λόγο είχαν ανάγκη ένα σταθερό και δυνατό θεμέλιο το οποίο ήταν η τελωνειακή ένωση.

2.2 Ευρωπαϊκές Συναλλαγές πριν την Συνθήκη της ΕΟΚ

Προτού τεθεί σε λειτουργία η Συνθήκη ΕΟΚ, όλες οι χώρες της Ευρώπης είχαν βάλει για ασπίδα τους τελωνειακούς δασμούς προκειμένου να προστατεύσουν την εσωτερική τους παραγωγή, οι οποίοι δασμοί εμπόδιζαν την εισαγωγή αγαθών οι οποίες ήταν χαμηλότερες οι τιμές τους από εκείνων την εθνικής παραγωγής. Εκτός από τους τελωνιακούς δασμούς είχαν και ποσοτικούς περιορισμούς οι οποίοι η λειτουργία τους ήταν να εμποδίζουν την εισαγωγή ορισμένων αγαθών σε ποσότητες που ήταν μεγαλύτερες από αυτές που είχαν ανάγκη για την ικανοποίηση ως προς την εσωτερική κατανάλωση την οποία δεν μπορούσε να καλύψει η εσωτερική παραγωγή. Έτσι μια χώρα της Ευρώπης έκανε εισαγωγή συνήθως τις ποσότητες αλλά και τις ποιότητες των αγαθών που δεν παράγει η χώρα του. Οι βιομηχανικές επιχειρήσεις από την άλλη που ήταν καλά προστατευμένες δεν ήθελαν να κάνουν μεγάλες προσπάθειες προκειμένου να εκσυγχρονιστούν και να μειώσουν το κόστος παραγωγής τους. Το κυρίως θύμα σε όλη αυτήν την προστατευτική κατάσταση ήταν ο ευρωπαίος καταναλωτής, ο οποίος είχε πάρα πολύ περιορισμένη επιλογή και έπρεπε να δώσει υψηλές τιμές προκειμένου να απόκτηση κάποιο αγαθό το οποίο ήταν συχνά μέτριας ποιότητας. Εκείνη την περίοδο η τελωνιακή ένωση περιοριζόταν αρχικά μόνο στους τομείς του άνθρακα και του χάλυβα σύμφωνα με την Συνθήκη ΕΚΑΧ αλλά σιγά σιγά επεκτάθηκε σε όλα τα προϊόντα και υπηρεσίες χάρη στην Συνθήκη της ΕΟΚ.¹⁵

2.3 Κατάργηση των τελωνειακών εμποδίων των συναλλαγών

¹⁵ www.europedia.moussis.eu

Στην συνθήκη για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωση στο άρθρο 28 Ένωση έχει θέσει σε γερές βάσεις μια τελωνιακή ένωση η οποία έχει καταφέρει να καλύψει όλες οποιαδήποτε ανταλλαγεί προϊόντων και συμπεριλαμβανομένου και την κατάργηση των τελωνιακών δασμών και όλων των φόρων που έχουν το ίδιο ανάλογο αποτέλεσμα είτε είναι εισαγωγή είτε εξαγωγή, ανάμεσα στα κράτη τα οποία είναι μέλη στην ΕΕ και τέλος τα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει ένα κοινό τελωνιακό δασμολόγιο ως προς τις σχέσεις τους με τα τρίτα κράτη. Η ΕΕ ως προς την τελωνιακή ένωση έχει απλωθεί ως προς το σύνολο των εμπορευματικών ανταλλαγών. Επίσης υπάρχει ελευθερία διακίνησης στις χώρες της ΕΕ των εμπορευμάτων τρίτων χωρών αρκεί βέβαια να έχουν πραγματοποιηθεί οι κατάλληλες τελωνιακές διατυπώσεις και να έχουν καταβληθεί οι τελωνιακοί δασμοί και οι τυχόν αναλογούντες φόροι.

Η Συνθήκη της Ρώμης προέβλεπε ότι τελωνιακοί δασμοί και οι φόροι που είχαν αντίστοιχο αποτέλεσμα θα έπρεπε να ακυρωθούν βαθμιαία κατά την χρονική μεταβατική περίοδο όπου διαρκούσε δώδεκα χρόνια (01/1/1958 - 31/12/1969). Η συνθήκη είχε δώσει την ευχέρεια και την δυνατότητα στα κράτη μέλη να μειώσουν τον ρυθμό ως προς την μείωση των τελωνιακών δασμών ανάλογα με τα προϊόντα, όταν κάποιος κλάδος είχε προβλήματα τότε είχε σταθερή μείωση. Τα αποτελέσματα από τον ρυθμό του τελωνιακού αφοπλισμού έφερα σαν αποτέλεσμα την επιτάχυνση με δύο αποφάσεις από το Συμβούλιο και η μεταβατική περίοδος έφτασε στον τερματισμό ποιο γρήγορα απ'ότι είχαν σχεδιάσει και προέβλεπε η Συνθήκη ποιο συγκεκριμένα τερματίστηκε 01/7/1968. Ο τελωνιακός αφοπλισμός δεν είχε προκαλέσει σοβαρά προβλήματα ως προς τις βιομηχανίες των κρατών μελών, εξάλλου αν υπήρχε αντίρρηση από ένα μόνο κράτος απ'όλα τα κράτη που είχαν ενταχθεί τότε στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα/Ένωση μέλη εκείνη την περίοδο θα μπορούσε να αποτρέψει την ρύθμιση και την λειτουργία του αφοπλισμού που προέβλεπε η Συνθήκη. Ως προς τα κράτη που εντάχθηκαν αργότερα στην ΕΚ/Ε γι'αυτούς προβλεπόταν να περάσουν μια μεταβατική περίοδο που διαρκούσε πέντε χρόνια ως προς την κατάργηση των τελωνιακών δασμών αλλά και στις ενδοκοινοτικές τους ανταλλαγές που θα είχαν. ο τελωνιακός αφοπλισμός ούτε στα νέα κράτη δημιούργησε προβλήματα. Υπήρχαν μερικές περιπτώσεις όπου προστατευμένες βιομηχανίες ή έκλεισαν ή εκσυγχρονίστηκαν για να επιβιώσουν,

αλλά υπήρχαν και οι περιπτώσεις όπου καινούργιες βιομηχανίες γεννήθηκαν η μεγάλωσαν πάνω σε γερές αλλά και υγιείς ταυτόχρονα βάσεις.¹⁶

Η πραγματοποίηση και η λειτουργία της τελωνιακής ένωσης είχε φέρει την απαλλαγή από τους τελωνιακούς δασμούς και τους ποσοτικούς περιορισμούς ως προς τις ανταλλαγές είτε εισαγωγών είτε εξαγωγών. Αλλά ως προς τα εμπόδια στις συναλλαγές που αυτοί ήταν οι φόροι που ήταν ανάλογοι με τους τελωνιακούς δασμούς και ταυτόχρονα και μέτρα με είχαν ως αποτέλεσμα ανάλογο εκείνου των ποσοτικών περιορισμών δεν είχαν λυθεί και εξαλειφθεί. Η εξάλειψη και η καλή λειτουργία της τελωνιακής ένωσης ήταν στα σχέδια αυτών των εμποδίων μετά το τέλος της μεταβατικής περιόδου. Η Συνθήκη της Ρώμης είχε σαν αναφορά την ανάγκη ως προς της διευκόλυνση στο μέτρο του δυνατού των διοικητικών διατυπώσεων που επιβάρυναν σε μεγάλο και σοβαρό βαθμό το εμπόριο. όταν ολοκληρώθηκε ο δασμολογικός αποπλισμός μπήκε σε εφαρμογή ο «χαρτοπόλεμος» ανάμεσα των διοικήσεων των κρατών που ήταν μέλη στην ΕΚ/Ε οι οποίες είχαν σαν στόχο να προστατεύσουν την εσωτερική τους παραγωγή αλλά και συγχρόνως να συγκρατήσουν τις δικές τους λειτουργίες αλλά και την δύναμή τους. Στα σύνορα απαιτούνταν σφραγίδες και έντυπα τα οποία υπήρχαν για διάφορους λόγους ύπαρξης. Μερικοί από αυτούς τους λόγους ήταν η επανάκτηση των φόρων ως προς τα προϊόντα που ήταν για εξαγωγή, ο έλεγχος που στόχευαν στο να εμποδίσουν προϊόντα τα οποία ήταν για εισαγωγή και είχαν περάσει επιτυχώς όλου τους ελέγχους και ήταν συμμορφωμένα με τους εθνικούς κανονισμούς. Αυτό σήμαινε όμως ότι κάθε σφραγίδα εντύπου σπαταλιόταν χρόνος αλλά και χρήμα για τις Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.¹⁷

Αρκετά από τα συγκεκριμένα εμπόδια ήταν καλυμμένα πίσω από κανονισμούς, όπως για παράδειγμα ως προς την προστασία του περιβάλλοντος ή των καταναλωτών, όπου από κράτος σε κράτος διέφεραν μεταξύ τους. τα συγκεκριμένα περιοριστικά τους αποτελέσματα ήταν αρκετές φορές ποιο επιζήμια από εκείνα των ίδιων των

¹⁶ <http://www.europedia.moussis.eu>

¹⁷ www.europedia.moussis.eu

τελωνειακών δασμών η ποσοτικών περιορισμών. Αυτό έφερε σαν αποτέλεσμα τα τελωνειακά εμπόδια να είναι ποιο ακριβά ή περιόριζαν σε μεγάλο βαθμό τις ποσοτικές εισαγωγές οι διαφορετικοί κανονισμοί είχαν φέρει σαν αποτέλεσμα να μπορέσουν να αποκλείσουν τελείως μια εισαγωγή ενός προϊόντος από ένα κράτος που ήταν μέλος. Συγκεκριμένες σοβαρές και ακραίες περιπτώσεις ήταν αρκετά σπάνιες και η εξαφάνιση των μη τελωνειακών εμποδίων ως προς στις συναλλαγές απαίτησε τρεις φορές περισσότερο χρόνο αλλά και προσπάθεια απ'ότι η εξαφάνιση των τελωνειακών εμποδίων.

Αν και δεν ήταν πλήρης ως προς την ελευθερία κυκλοφορίας των εμπορευμάτων είχε χωρίς καμία αμφισβήτηση θετικά οικονομικά αποτελέσματα. Στην χρονική περίοδο 1958 έως 1972 οι ανταλλαγές που πραγματοποιήθηκαν ανάμεσα στον έξι ιδρυτικών κρατών μελών της ΕΟΚ αλλά και του υπόλοιπου κόσμου είχαν πολλαπλασιαστεί επί τρία, οι ανταλλαγές που πραγματοποιούταν και ήταν ενδοκοινοτικές είχαν πολλαπλασιαστεί επί εννέα. Η τότε εξαιρετική και αυξημένη ανάπτυξη των ανταλλαγών ήταν αρχή και ουδιώδες παράγων της οικονομικής προόδου αλλά και της αύξησης του βιοτικού επιπέδου που είχε γνωρίσει τότε τα πρώτα αρχικά κράτη μέλη της ΕΕ. Οι δυνατότητες που είχε δημιουργηθεί και παρείχε η μεγάλη αγορά είχε καταφέρει να χτιστεί μια βάση εμπιστοσύνης ως προς τις επιχειρήσεις όπου μεταφράστηκε σε αύξηση των επενδύσεων. Οι μεγάλοι κερδισμένοι απ'όλο αυτό το κλίμα που είχε δημιουργηθεί ήταν οι καταναλωτές, γιατί βρήκαν αρκετά μεγάλη προσφορά προϊόντων σε καλή ποιότητα άλλα και σε καλύτερες και ανταγωνιστικότερες τιμές απ'ότι πριν τον τελωνιακό αφοπλισμό που είχε δημιουργηθεί. Ο στόχος της τελωνιακής ένωσης άρχισε να πετυχαίνει σε μεγάλο βαθμό και αυτός ο στόχος ήταν η ευημερία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.¹⁸

2.4 Κατάργηση των ενδοευρωπαϊκών συνόρων.

Τα αποτελέσματα της τελωνιακής ένωσης τα οποία ήταν σε μεγάλο βαθμό πολύ καλά, και αυτό παρακίνησε την ολοκλήρωση της κοινής αγοράς. η Συνθήκη της

¹⁸ www.europedia.moussis.eu

Ρώμης είχε σαν στόχο να λύσει τα προβλήματα τα οποία υπέφεραν και η τελωνιακή ένωση αλλά και η κοινή αγορά όπου τελικά κατάφεραν να ωφεληθούν και οι δύο από τις ίδιες λύσεις. Χάρη στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη του 1987 έβαλε σε τερματισμό τον γραφειοκρατικό κλεφτοπόλεμο στις 31 Δεκεμβρίου 1992 και αυτό λόγω ότι τα θεσμικά όργανα ήταν ενθαρρυσμένοι από τα οφέλη που είχε δημιουργήσει η τελωνιακή ένωση μπόρεσαν και αντιστάθηκαν στον γραφειοκρατικό κλεφτοπόλεμο χάρη στην βοήθεια της Επιτροπής.

Οι τελωνειακές διατυπώσεις για το ενδοευρωπαϊκό εμπόριο καταργήθηκαν στις 01/1/1993 και μαζί καταργήθηκαν και τα πολύπλοκα διοικητικά έγγραφα. Αυτό σημαίνει ότι ΕΕ έχει αποτελέσει ποια ένα ενιαίο έδαφος το οποίο δεν έχει σύνορα ως προς την εισαγωγή και εξαγωγή εμπορευμάτων, το οποίο αυτό επιτυγχάνεται με δελτία TIR (INTERNATIONAL ROAD TRANSPORT) αλλά και τα ATA (TEMPORARY ADMISSION OF GOODS). Ο στόχος αυτών των δελτίων είναι ότι επιτρέπει στους επιχειρηματίες να κερδίσουν αρκετό χρόνο το οποίο είναι πολύτιμο και ταυτόχρονα την μείωση του κόστους μεταφοράς ως προς την κυκλοφορία των εμπορευμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.¹⁹

Ως προς την επίτευξη για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, επιτεύχθηκε με την κατάργηση του άρθρου 21 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ιανουάριο του 1993, όπου είχαν σαν αναφορά τις διατυπώσεις ως προς τις αποσκευές που είχαν τα πρόσωπα μαζί τους την ώρα που ταξίδευαν είτε αυτό ήταν αεροπλάνο είτε με πλοίο εντός της ΕΕ.

Την 1 Ιανουαρίου 1993 όπου είχε επιτευχθεί η «εξαφάνιση» των τελωνιακών διατυπώσεων είχε οδηγήσει ως προς καθιέρωση ως προς την συλλογή στατιστικών πληροφοριών που αφορούσε για την διακίνηση προϊόντων ανάμεσα στα κράτη μέλη κατευθείαν από τις ίδιες τις επιχειρήσεις που ήταν γνωστό ως (INTRASTAT).

2.5 Τελωνιακή συνεργασία στην ΕΕ

¹⁹ www.europedia.moussis.eu

Ως προς των διοικητικών διατυπώσεων και την κατάργηση τους κατά το πέρασμα των εσωτερικών συνόρων της ΕΕ αυξάνει τους κινδύνους ως προς την απάτη, και ιδιαίτερα όταν οι διαδικασίες του ελέγχου δεν είναι ανάλογες σε όλα τα κράτη μέλη. Η συνεργασία ως προς την διοίκηση πρέπει να ενθαρρύνει αλλά και να δημιουργήσει ένα ανάλογο και αξιόλογο επίπεδο ελέγχων το οποίο να έχει σαν στόχο την αμοιβαία εμπιστοσύνη αλλά και τον υγιή ανταγωνισμό και ταυτόχρονα να λειτουργεί μια ομοιόμορφη εφαρμογή της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας ως προς των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η τελωνειακή ένωση έχει αποτελεσματικότητα μόνο όταν υπάρχει και έχει δημιουργηθεί ένα σύνολο κανόνων που να είναι ομογενές αλλά και από την ποιότητα των δομών όπου λειτουργούν.²⁰

Για τον κανονισμό της αμοιβαίας συνδρομής και συνεργασίας ανάμεσα των τελωνιακών υπηρεσιών και την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας στοχεύει η Σύμβαση Νεαπόλεως ΙΙ. ο συγκεκριμένος κανονισμός ανάμεσα στον διοικητικών αρχών των κρατών μελών αλλά και ως προς την συνεργασία μεταξύ αυτών αλλά και της επιτροπής, στοχεύει στην καταπολέμηση της απάτης αλλά ταυτόχρονα και την εξασφάλιση της σωστής εφαρμογής ως προς των τελωνειακών και γεωργικών κανονισμών και δημιουργία ενός ηλεκτρονικού συστήματος που θα δίνει τελωνειακές πληροφορίες. Σκοπός αυτού του ηλεκτρονικού συστήματος που θα είναι αυτοματοποιημένο, είναι να ερευνάτε στην δίωξη σοβαρών παραβάσεων με την βοήθεια της ταχύτερης παροχής των πληροφοριών και την ενίσχυση ως προς τον τρόπο της αποτελεσματικότητας για την διαδικασία συνεργασίας και ελέγχου για της τελωνειακές αρχές των κρατών μελών.

Το 2016 έως 2020 έχει δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα που είναι με το όνομα ISA και αναφέρει ως προς τις λύσεις και τα κοινά πλαίσια που έχουν αλληλοεπίδραση για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, ως προς επιχειρήσεις μέχρι και τους πολίτες στηρίζει και τέλος το ενιαίο έδαφος χωρίς σύνορα. Σκοπός της κυρίως είναι να διευκολύνει την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της ηλεκτρονικής αλληλεπίδρασης. Η συγκεκριμένη αλληλεπίδραση θα γίνεται μεταξύ των ευρωπαϊκών διοικήσεων του δημοσίου των επιχειρήσεων και των πολιτών αλλά και

²⁰ www.europedia.moussis.eu

στην δημιουργία μια ποιο λειτουργικής και αποτελεσματικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης όπου θα είναι ποιο φιλική στον χρήστη αλλά και ποιο απλούστερη.

Οι τελωνιακοί υπάλληλοι έχουν την δυνατότητα της διαχείρισης ενός από τα ποιο πολυάριθμα ανθρώπινα δίκτυα της ΕΕ. Δουλειά τους είναι να μαζεύουν τους τελωνειακούς δασμούς όπου με την σειρά τους θα μεταβιβασθούν στον προϋπολογισμό της ΕΕ και ταυτόχρονα να προστατεύουν τα εξωτερικά σύνορα ενάντια του λαθρεμπορίου. Οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι των κρατών μελών λειτουργούν στον όνομα της ΕΕ και θα πρέπει να εφαρμόζουν με πλήρη υπευθυνότητα το ευρωπαϊκό δίκαιο.

Η διοικητική διαχείριση για να εκπληρώσει τις αποστολές τις χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό τα μέσα της πληροφορικής. Ποιο πάνω αναφέρθηκε ένα αυτοματοποιημένο σύστημα με το όνο SID που λειτουργεί ως προς τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, το οποίο δημιουργήθηκε και συντηρείται με στόχο την συμβολή στην πρόσληψη και στην καταπολέμηση και την δίωξη των παραβάσεων που γίνονται. Έχει δημιουργηθεί ένα αρχείο με το όνομα ΑΦΤΕ (Αναγνώριση Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών) που δίνει την δυνατότητα στις τελωνειακές αρχές ενός κράτους μέλους όταν ανοίγει τον φάκελο να μπορεί να ερευνά γρήγορα και εύκολα για οποιοδήποτε άτομο που μπορεί να είναι ένα ή περισσότερα αλλά και επιχειρήσεις για να βρουν τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών που έχουν ή πραγματοποιούν έρευνα για τα συγκεκριμένα άτομα ή της επιχειρήσεις. Το SCENT είναι ένα ηλεκτρονικό ταχυδρομείο που επιτρέπει την άμεση ανταλλαγή μηνυμάτων που βοηθάει στο να καταπολεμήσουν σχετικές απάτες.²¹

2.6 Οι Συναλλαγές ΕΕ με τρίτες χώρες

Η τελωνειακή ένωση όπως έχουμε αναφέρει δεν έχει στόχο μόνο την κατάργηση των εμποδίων ως προς στις ενδοευρωπαϊκές συναλλαγές αλλά και τις σχέσεις συναλλαγών τις με τις τρίτες χώρες. Οι εργασίες έχουν σαν στόχο την καθιέρωση μέσα στην ΕΕ που θα είναι ομοιόμορφη νομοθεσία ως προς τις συναλλαγές με τις

²¹ Ευρωπαϊκή ΕΝΩΣΗ δίκαιο οικονομία πολιτική του Νίκος Μούσης κεφάλαιο 5.2

τρίτες χώρες, οι οποίες παίρνει 2 βασικές και συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Από την μία κατεύθυνση η ΕΕ έχει καθιερώσει ΚΤΔ (κοινό τελωνιακό δασμολόγιο) και από την άλλη μεριά οι ευρωπαϊκή κανονισμοί έρχονται στα διεθνή πλαίσια στα οποία θα πρέπει να ενημερώνονται ως προς τις εξελίξεις και προσαρμόζονται βάσει αυτών. Με αυτό τον τρόπο καταλαβαίνουμε ότι οι ρυθμίσεις που έχουν συμφωνηθεί ως προς τα πλαίσια της “GATT” αλλά και στο εξής ΠΟΕ (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου) θα πρέπει να μεταφέρονται στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Για να δημιουργηθεί όμως μια πραγματική και σταθερή τελωνιακή ένωση δεν φτάνει μόνο να υπάρχει ένα κοινό τελωνιακό δασμολόγιο, χρειάζεται να εφαρμόζεται οι ίδιοι κανόνες απ’ όλα τα κράτη μέλη. Σε περίπτωση που δεν εφαρμόζονται από οι ίδιοι κανόνες απ’ όλα τα κράτη μέλη τότε θα υπάρχουν διαφορετικές τελωνιακές αξίες για προϊόντα τα οποία είναι ίδια. Για αυτό δημιουργήθηκε το ΚΤΚ που είναι γνωστό ως ο κοινοτικός τελωνιακός κώδικας όπου έχει όλες τις διατάξεις του τελωνιακού δικαίου της ΕΚ/ΕΕ και στόχος είναι να μειώσει τους κινδύνους διαφορετικών ερμηνειών των κανόνων που έχουν θεσπίσει η ΕΕ ως προς τις συναλλαγές ανάμεσα στα κράτη μέλη και στα τρίτα κράτη.²²

2.7 Το κοινό τελωνιακό δασμολόγιο

Το έμφυτο στην τελωνιακή ένωση είναι η συμβίωση ανάμεσα στο εσωτερικό δασμολογικό αφοπλισμό με ένα κοινό τελωνιακό δασμολόγιο, και αυτό εφαρμόζουν όλα τα κράτη μέλη ως προς τις εισαγωγές από τις τρίτες χώρες. Ως προς τα προϊόντα που προέρχονται από τρίτες χώρες εκτελωνίζονται μία και μοναδική φορά και αυτό γίνεται κατά την εισαγωγή της σε ένα κράτος μέλος και στην συνέχεια μπορεί να κυκλοφορεί ελεύθερα σε όλο το κοινό τελωνιακό χώρο. Για να δημιουργηθεί όμως η συμφωνία πάνω σε ένα εξωτερικό δασμολόγιο έπρεπε να ξεκινήσουν μια συμφωνία με αμοιβαίο περιορισμό και να ευρεθούν ισορροπίες οποίες ήταν δύσκολες και αυτό λόγω ότι υπήρχαν διαφορετικά εθνικά συμφέροντα όπου σχετίζονται με διάφορα αγαθά που ήταν κάθε κράτος θέλει να προστατεύσει. Το 1968 ολοκληρώθηκε ένα

²² Ιδία επεξεργασία στοιχείων εταιρίας “The Mart”

μεγάλο επίτευγμα ως προς την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και αυτό ήταν το τελωνειακό δασμολόγιο.

Η δημιουργία και ύπαρξης του κοινού δασμολογίου αφορούσε τα κράτη μέλη, από την σημαντική απώλεια των τελωνειακών τους εσόδων τα οποία αρδεύουν από το 1975 τον προϋπολογισμό της ΕΚ/ΕΕ και την αδυναμία να ακολουθούν ανεξάρτητη τελωνειακή αλλά και εμπορική πολιτική γιατί αυτή την αρμοδιότητα την έχει εξολοκλήρου τα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Αυτό σημαίνει ότι κανένα από τα κράτος μέλος δεν μπορεί να κινηθεί ανεξάρτητα και να πάρει αποφάσεις σε τελωνειακά θέματα. Οποιαδήποτε αλλαγή γίνεται στο ΚΤΔ (Κοινό Τελωνειακό Δασμολόγιο) αποφασίζεται μόνο από το Συμβούλιο και όταν χρειάζεται μόνο μετά από διαπραγμάτευση και πρόταση της Επιτροπής. Διαπραγματεύσεις ανάμεσα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και μια τρίτης χώρας και διαπραγματεύσεις όπου είναι πολυδιάστατο όπως στα πλαίσια της GAT και του ΠΟΕ γίνονται από την Επιτροπή.²³

Το 1968 τα κράτη μέλη δεν μπορούσαν να εφαρμόσουν μian αυτόνομη τελωνειακή πολιτική. Αυτό σήμαινε ότι δεν μπορούσαν να διακόπτουν μονομερώς τελωνειακούς δασμούς, ή να αλλάζουν το κοινό δασμολόγιο. Αυτή την λειτουργία ως προς την οποιαδήποτε αλλαγή με κανονισμούς όπου αφορούν τελωνειακά μέτρα την έχει μόνο το Συμβούλιο. Μπορεί να είναι τα μέτρα να αφορούν για όλες ή κάποιες εισαγωγές ενός συγκεκριμένου προϊόντος στο έδαφος της ΕΕ και αυτά τα μέτρα είναι ή συμφωνημένα ή μπορεί να είναι και αυτόνομα δηλ. είτε είναι ΕΤΠ (Ευρωπαϊκές Τελωνιακές Ποσοτώσεις) είτε για αναστολές (ολικές ή μερικές) ως προς την είσπραξη τελωνειακών δασμών.

Αρκετά σημαντικές και μεγάλες τελωνειακές αλλαγές είχαν επιτευχθεί από την Κοινότητα ως προς στα πλαίσια της GAT (Γενικής Συμφωνίας Δασμών Και Εμπορίου). Για παράδειγμα:

²³ Ευρωπαϊκή ΕΝΩΣΗ δίκαιο οικονομία πολιτική του Νίκος Μούσης κεφ. 5.1.2.1

- Dillon Round μεταξύ 1960 και 1962
- Kennedy Round μεταξύ 1964 και 1967
- Tokyo Round μεταξύ 1973 και 1979

Είχαν επιτευχθεί σε μεγάλες μειώσεις ως προς τους τελωνειακούς δασμούς ως προς αρκετά βιομηχανικά προϊόντα. Μια βασική και ταυτόχρονα πολυμερής διαπραγμάτευση ήταν η Uruguay Round η χρονική περίοδος ήταν με αφετηρία στις 20 Σεπτεμβρίου του 1986 στην Punta Del Este και έφτασε στο τέρμα στις 15 Δεκεμβρίου το 1993. Η διαπραγμάτευση πέτυχε μεγάλες και σημαντικές μειώσεις ως προς τους τελωνειακούς δασμούς των 117 κρατών όπου είχαν πάρει συμμετοχή ως προς τους τομείς:

- Βιομηχανίας
- Γεωργίας
- Και των υπηρεσιών

Τέλος νέοι κανόνες πειθαρχίας και η λύση προβλημάτων που υπήρχαν από τις διαφορές στο διεθνές εμπόριο επέβαλαν, τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εντάξει στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο.²⁴

Η Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1995 και έπειτα ως προς το τελωνειακό δασμολόγιο λαμβάνει στα σοβαρά τα αποτελέσματα ως προς την απόφαση των διαπραγματεύσεων Uruguay Round (Γύρος της Ουρουγουάης). Παραρτήματα του Κοινού Τελωνειακού Δασμολογίου σφραγίζουν συγκεκριμένα καθεστάτα εισαγωγής π.χ καθεστώς για εισαγωγή φαρμακευτικών εμπορευμάτων.

Οποιαδήποτε τελωνειακή ενέργεια χρειαστεί να γίνει για κάποιο προϊόν, πρέπει πρώτα να προηγηθεί η γνωστή TK (Τελωνειακή Κατάταξη) για το συγκεκριμένο προϊόν. Οι λεπτομέρειες ως προς την συνδυασμένοι ονοματολογία έχει προκαλέσει αρκετές φορές σημαντικά προβλήματα περιπλοκών κυρίως για της μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Όσοι ενδιαφέρονται μπορούν να ζητήσουν πληροφορίες οι οποίες είναι

²⁴ Ευρωπαϊκή ΕΝΩΣΗ δίκαιο οικονομία πολιτική του Νίκος Μούσης

έγκυρες από τις συγκεκριμένες αρχές ως προς τα θέματα που τους ενδιαφέρουν σε σχέση με την κατάταξη των εμπορευμάτων όπου οι πληροφορίες αυτές είναι έγκυρες. Οι πληροφορίες αυτές βοηθάνε να κατανοήσουν οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί παράγοντες ως προς την τελωνιακή κατάταξη ενός εμπορεύματος ως προς όλα τα κράτη μέλη και με αυτό τον τρόπο σφραγίζουν νομικά τους οικονομικούς παράγοντες και βοηθάνε τις εισαγωγές και τις εξαγωγές με σημαντική διευκόλυνση.

2.8 Απολογισμός και προοπτικές της τελωνιακής ένωσης της ΕΕ

Μετά τα από τα πέρασμα των πρώτων δέκα χρόνων ως προς την δημιουργία της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας ήταν η χρονιά της δόξας ως προς την τελωνιακή ένωση. Η απαλοιφή των τελωνειακών δασμών αλλά και ως προς των ποσοτικών περιορισμών τόσο στις εισαγωγές και στις εξαγωγές αλλά και η ίδρυση του ενιαίου τελωνειακού δασμολογίου ήταν από τα πιο σπουδαία επιτεύγματα της Κοινότητας και αυτό έγινε τον Ιούλιο του 1968. Στόχος τους ήταν να αποκλείσουν κάθε εθνική προτίμηση και να δημιουργήσουν μια κοινοτική προτίμηση που αφορούσε αγαθά ή υπηρεσίες που προέρχονται από τα κράτη μέλη. Αυτό έδωσε μια γερή εκκίνηση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές ανάμεσα στα κράτη μέλη και ήταν ταυτόχρονα σαν γερά θεμέλια στην κοινή αγορά όπως προέβλεπε η γνωστή Συνθήκη ΕΟΚ (Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα).

Η τελωνιακή ένωση είχε φέρει σημαντικά και θετικά αποτελέσματα ως προς τους καταναλωτές των κρατών μελών. Έφερε την ευημερία των πολιτών των κρατών μελών και αυτό κατάφερε να γίνει λόγο της σημαντικής αύξησης προϊόντων καλύτερης ποιότητας ταυτόχρονα και σε χαμηλότερες και ανταγωνιστικότερες τιμές. Τα δείγματα που έχουν οι καταναλωτές χάρη στην τελωνιακή ένωση είναι τα προϊόντα απ'όλη την Ευρωπαϊκή ήπειρο που μπορούν να βρουν οι καταναλωτές σε προσιτές τιμές απ'όλα τα καταστήματα των κρατών μελών. Η τελωνιακή ένωση

βοήθησε και την μετακίνηση πολιτών από ένα μια χώρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας / Ευρωπαϊκής Ένωσης σε άλλη.²⁵

Ένα σημαντικό πράγμα που δεν είχε προβλέψει η Συνθήκη είναι η εμμονή των εθνικών διοικήσεων, οι οποίες αργότερα βρήκαν σημαντικά προβλήματα εκτός από τα τελωνειακών προκειμένου να εμποδίσουν τις συναλλαγές ανάμεσα στα κράτη μέλη και προστάτευαν τις εθνικές παραγωγές με αντικοινομικά μέτρα.

Η εξαφάνιση όλων των τελωνειακών διατυπώσεων ως προς τα σύνορα κατάφερε να πραγματοποιηθεί χάρη στην κατάργηση των διοικητικών εγγράφων που δημιουργούσαν πρόβλημα και το οποίο βάραινε το ενδοευρωπαϊκό εμπόριο, ως προς την ριζική ανάπλαση της έμμεση φορολογίας και στην θέση της ξεκίνησε σε εφαρμογή μια καινούργια σειρά διατάξεων όπου ανασυγκροτούσαν τα εξής:

- Τους φορολογικούς
- Τους κτηνιατρικούς
- Τους φυτοϋγειονομικούς
- Τους υγειονομικούς
- και την συλλογή στατιστικών στοιχείων

Το βασικότερο αποτέλεσμα είναι η ανακούφιση των διοικητικών διατυπώσεων για τις επιχειρήσεις ως προς τις ενδοευρωπαϊκών αγορών αλλά και πωλήσεων.

Ως προς το εσωτερικό περιβάλλον της Ένωσης το διεθνές τελωνειακό περιβάλλον και το εμπορικό περιβάλλον ταυτόχρονα άλλαξε στις αρχές της δεκαετίας του '90. Η επίτευξη για την προσπέλαση ως προς το ελεύθερο διεθνές εμπόριο στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, της πρώην Σοβιετικής Ένωσης ακόμα και η προσάρτηση των καινούργιων συμφωνιών της GAT είναι από τους πιο σημαντικούς παράγοντες. Ταυτόχρονα αναπτύχθηκε και η παγκοσμιοποίηση ως προς το λαθρεμπόριο σε όλα τα είδη όπως για παράδειγμα όπλα, ναρκωτικά, πυρηνικών υλών κτλ. Αυτό σήμανε τον συναγερό για την ενίσχυση της συνεργασίας και της

²⁵ Ευρωπαϊκή ΕΝΩΣΗ δίκαιο οικονομία πολιτική του Νίκος Μούσης κεφάλαιο 5.3

αμοιβαίας ενίσχυσης ανάμεσα τελωνειακές διοικήσεις των κρατών μελών αλλά και με τις διοικήσεις των τρίτων χωρών.

Επομένως η εξαφάνιση τέτοιων περιπτώσεων καθιστά σε αναγκαίο βαθμό την ισχυροποίηση από μια σειρά μέτρων ως προς τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Είναι σημαντικό να πραγματοποιούνται οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τα εμπορεύματα τα εισαγόμενα που είναι παράνομα από τρίτα κράτη. Οι διοικητικές συνεργασίες θα πρέπει να συνεργάζονται προκειμένου να εξασφαλίζουν την επίλυση κάποιων προβλημάτων είναι:

- Η εθνική ασφάλεια
- Η τρομοκρατία η εγκληματικότητα
- Η εμπορία ναρκωτικών
- Λαθρεμπόριο όπλων

Θα πρέπει να είναι δηλ. κοινός στόχος για τα κράτη ως προς την επίλυση των προβλημάτων αυτών και αυτό θα επιτευχθεί με ανταλλαγή μεταξύ των κρατών. Έχει διαπιστωθεί ότι Κοινές πολιτικές χρειάζονται να δημιουργηθούν έναντι των πολιτών οι οποίοι προέρχονται από τρίτες χώρες όπου κυκλοφορούν χωρίς κανένα έλεγχο μέσα στα κράτη μέλη εφόσον μπουν σε αυτά. Αυτό μας κάνει να καταλάβουμε και να μας δώσει μια εικόνα ότι η τελωνειακή ένωση εξακολουθεί να έχει προβλήματα ως προς την επίδραση επέκτασης σε πολλές κοινές πολιτικές αλλά και οικονομικά και πολιτικά πεδία.

Στης 1 Ιουλίου 2008 ήταν μια ευκαιρία για 40^ης επετείου της τελωνειακής ένωσης να προτείνει μια στρατηγική για την εξέλιξη της τελωνειακής ένωσης όπου βασίζεται στα ηλεκτρονικά τελωνεία. Θα είναι ένα ηλεκτρονικό τελωνειακό σύστημα που θα έχει συντονισμένη προσέγγιση με τις εθνικές διοικήσεις. Η μεγάλη δυσκολία για τους τελωνειακούς υπαλλήλους είναι να διασφαλίσουν σε πολύ υψηλή και σταθερή ποιότητα ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα. Αυτό θα δώσει μεγάλες ευθύνες σε αυτά τα άτομο γιατί θα έχουν να αντιμετωπίσουν μια λεπτή αποστολή ως προς την ισορροπία ανάμεσα στην διασφάλιση του νόμιμου εμπορίου και της ελεύθερης κυκλοφορίας

προσώπων και από την άλλη τον εντοπισμό και την αποτροπή παράνομων προϊόντων ή προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΖΩΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

3.1. Η έννοια της Ευρωπαϊκής ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών

Ο οργανισμός με το όνομα ΕΖΕΣ (Ευρωπαϊκή ζώνη ελεύθερων συναλλαγών) ιδρύθηκε από κράτη της Ευρώπης το 1960 που την πρωτοβουλία αυτή την ξεκίνησε το Ηνωμένο Βασίλειο που δεν ήθελαν να εισχωρήσουν στην ΕΟΚ (Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα). Στόχος του συγκεκριμένου οργανισμού ήταν να απελευθερώσουν το εμπόριο μέσω μιας διακυβερνητικής συνεργασίας και να αποφύγουν μια πολυεθνική διαδικασία ολοκλήρωσης όπως στόχευαν η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ). Το 1973 μετά την αποχώρηση την Δανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή ζώνη ελεύθερων συναλλαγών και στην ένταξη τους στην Ευρωπαϊκή Οικονομική ζώνη η έκταση των εμπορικών σχέσεων τους ανάμεσα σε αυτούς και τις χώρες της ΕΖΕΣ, έφερε την κατάργηση των τελωνιακών φραγμών ανάμεσα στις δύο ομάδες χωρών. Έτσι το 1972 και 1973 υπογράφηκαν μια σημαντική συμφωνία ή οποία ήταν η ελεύθερες συναλλαγές ανάμεσα ΕΟΚ και των χωρών της ΕΖΕΣ. Οι συγκεκριμένες συμφωνίες διέγραψαν το να υπάρχουν τελωνιακοί δασμοί αλλά και ποσοτικοί περιορισμοί ως προς στις ανταλλαγές βιομηχανικών προϊόντων. Η ΕΟΚ στην συνέχεια δέχτηκε και κάποιες αλλαγές ως προς την κοινή γεωργική πολιτική προκειμένου να δημιουργήσει αμοιβαίες παραχωρήσεις ως προς τον τομέα τον γεωργικό. Αυτή η συμφωνία ως προς τις ελεύθερες συναλλαγές ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών έφερε ικανοποιητικά αποτελέσματα και τα αποτελέσματα αυτά ήταν η σταθερή αύξηση του εμπορίου ανάμεσα των δύο ομάδων χωρών, όπου στην δεκαετία

του '80 ήταν στο 25% ως προς το συνολικού εμπορίου της ΕΟΚ και 40 έως 65% στις χώρες της ΕΖΕΣ.²⁶

Ο Γάλλος Jacques Delors Lucien Jean ήταν ο 8^{ος} πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1985 έως 1995). Το 1989 είχε προτείνει την επέκταση της σύσφιξης των σχέσεων ανάμεσα στις δύο Ευρωπαϊκές εμπορικές ζώνες όπου το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενστερνίστηκε. Τον Οκτώβριο του 1991 οι διαπραγματεύσεις έφτασαν στο τερματισμό ως προς την γενική συμφωνία αλλά και τις νομικές αλλά και θεσμικές πλευρές. Η γέννηση της συνθήκης ΕΟΧ (Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο) ολοκληρώθηκε με τις υπογραφές των κυβερνήσεων των δώδεκα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τις έξι χώρες της ΕΖΕΣ το 1992. Στις 6 Δεκεμβρίου του 1992 ολοκληρώθηκε το δημοψήφισμα στην Ελβετία όπου το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό ως προς την συμφωνία ΕΟΧ αλλά και το ενταχθεί στην ΕΕ. Έτσι τον Ιανουάριο του 1995 η συμφωνία ΕΟΧ συνδέει την ΕΚ/ΕΕ με μόνο της εξής:

- Νορβηγία
- Ισλανδία
- Λίχτενσταϊν

Οι τρεις αυτές χώρες είναι ενταγμένες ποιά στην ΕΟΧ (Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου).

Ως προς το θεσμικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιέχει τα παρακάτω:

- Συμβούλιο ΕΟΧ
- Μεικτή Επιτροπή ΕΟΧ
- Συμβουλευτική Επιτροπή ΕΟΧ
- Μεικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή ΕΟΧ

²⁶ <https://en.wikipedia.org>

3.2. Το Συμβούλιο ΕΟΧ και ο στόχος της

Το Συμβούλιο ΕΟΧ αποτελείται από τα μέλη τα οποία είναι του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τέλος ένα μέλος από την κυβέρνηση κάθε κράτους όπου συντείνουν και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών και έχουν στόχο την πολιτική προώθηση της συμφωνίας αλλά και τις γενικές κατευθύνσεις. Μεικτή Επιτροπή ΕΟΧ απαρτίζεται από μέλη που είναι υπεύθυνα για την διαχείριση της συμφωνίας. Και τέλος την Συμβουλευτική Επιτροπή ΕΟΧ και την Μεικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή ΕΟΧ όπου είναι η σημαντικό μια και δημιουργεί τις επαφές ανάμεσα εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων. Ως προς την διαδικασία του σχηματισμού για τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης παίρνουν μέρος και οι χώρες της ΕΖΕΣ ως προς το πλαίσιο των παρασκευαστικών εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.²⁷

Ο στόχος από την συμφωνία της ΕΟΧ είναι να είναι το ξεκίνημα για ένα δυναμικό και ομογενές σύνολο το οποίο θα στηρίζεται σε θεμέλια τα οποία θεμέλια θα αποτελούνται από κοινούς κανόνες και ίσοι όροι ανταγωνισμού. Οι χώρες που ήταν στην ΕΖΕΣ πλην της Ελβετίας είχαν την υποχρέωση να δεχτούν την κοινοτική νομοθεσία που αφορούσε την ελεύθερη κυκλοφορία που είναι τα εξής:

- Προσώπων
- Υπηρεσιών
- Κεφαλαίων
- Αγαθών

²⁷ <http://www.europedia.moussis.eu>

Εκτός από ένα μικρό κομμάτι εξαιρέσεων ή μεταβατικών περιόδων σε συγκεκριμένους τομείς. Η εφαρμογή και η λειτουργία των τεσσάρων ελευθεριών της κοινής αγοράς (όπου θα το αναφέρουμε πιο κάτω) δεν ήταν το μοναδικό ως προς την συμφωνία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, προβλέπει στο πλασάρισμα των στενών σχέσεων ανάμεσα στην Κοινότητα και των χωρών που ήταν ενταγμένες στην ΕΖΕΣ σε τμήματα που είχαν σημαντικό ρόλο και που επηρεάζουν τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων και κυρίως:

- Την κοινωνική πολιτική
- Την προστασία των καταναλωτών
- Το περιβάλλον
- Την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη
- Την εκπαίδευση
- Το οπτικοακουστικό τομέα
- Την πληροφόρηση
- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
- Τον τουρισμό

Οι χώρες των μελών της ΕΖΕΣ όπου η Ελβετία συμπεριλαμβανόταν σε πολλούς τομείς είχαν σημαντική συμμετοχή ως προς την κοινή αγορά αλλά ταυτόχρονα δεν μπορούσαν να έχουν ενεργειακό ρόλο στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων που γινόντουσαν.²⁸

3.3. Τα προτερήματα των χωρών της ΕΟΧ

Οι χώρες που ήταν ενταγμένες στην ΕΟΧ είχαν το προτέρημα να συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκά προγράμματα όπως το European Employment Services όπως είναι γνωστό σαν EURES που δημιουργήθηκε το 1993. Το οποίο είναι ένα διαδικτυακή

²⁸ <http://www.europedia.moussis.eu>

Ευρωπαϊκή πόρτα για πολίτες που θέλουν να μετακινηθούν από μια χώρα της Ευρώπης σε μια άλλη χώρα της Ευρώπης και πάρουν χρήσιμες πληροφορίες για θέσεις εργασίας. Αλλά εκτός από τα Ευρωπαϊκά προγράμματα είχαν συμμετοχή και στο πρόγραμμα – πλαίσιο για τον ανταγωνισμό και την καινοτομία. Στην συμφωνία συμπεριλαμβάνονται και τα παρακάτω:

- Έρευνα και τεχνολογία
- Αεροπορικές μεταφορές
- Εσωτερικές μεταφορές
- Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων
- Γεωργία
- Δημόσιες συμβάσεις
- Και την αμοιβαία αναγνώριση των πιστοποιητικών τυποποίησης

Έχουν δημιουργηθεί ειδικές ρυθμίσεις που αφορά την αλιεία, γεωργία αλλά και τις μεταφορές όπου προβλέπονται σε συμφωνίες που είναι σε δύο μέρη και που συνοδεύονται από την συμφωνία της ΕΟΧ. Η συμφωνία αυτή περιέχει διατάξεις με βασικό στόχο να μειωθούν οι οικονομικές τα κοινωνικά αλλά και οι περιφερειακές διαφορές με βασικό πυλώνα την αρχή της συνοχής.²⁹ Στην χρηματοδότηση του ταμείου Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης βοηθάνε και οι χώρες που είναι ενταγμένες στην ΕΟΧ. Από την άλλη η Ισλανδία και η Νορβηγία έχουν θέσει σε αχρησία τα σύνορα ως προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό το καταφέρανε με την συμφωνία του Ένγκεν όπου είναι ενσωματωμένη στην Συνθήκη του Άμστερνταμ. Ως προς τις ρυθμίσεις για τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς αλλά για τα προγράμματα που αφορούν τις συνεργασίες ΕΕ και ΕΟΧ έχει δημιουργηθεί ένας χρηματοδοτικός μηχανισμός από την ΕΟΧ (2009 – 2014).

3.4. ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

²⁹ <http://www.europedia.moussis.eu>

3.4.1. Η ελευθερία της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων

Η ελευθερία της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων δημιουργείται όταν δεν μπορούσε να λειτουργήσει το ενδοκοινοτικό εμπόριο, των τελωνιακών δεσμών αλλά και των ποσοτικών περιορισμών. Στις δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις (στην ενδοκοινοτικό εμπόριο και των ποσοτικών περιορισμών) η λύση στηρίζεται στην έννοια του standstill, ή έννοια αυτή αφορά για τα κράτη μέλη που δεν του επιτρέπει να επαναφέρουν τέτοιου είδους νομοθετικά μέσα ως προς τις συναλλαγές που έχουν μεταξύ τους. όπως αναφέραμε στο πρώτο κεφάλαιο η κατάργηση των τελωνιακών δασμών είναι το βασικό στοιχείο για το εσωτερικό της τελωνιακής ένωσης μεταξύ των μελών της Κοινότητας από την 1^η Ιουλίου 1968. Ως προς το εξωτερική της πτυχή της τελωνιακής ένωσης ολοκληρώθηκε με δημιουργία ενός κοινού δασμολογίου όπου αφορά για εισαγωγές που έρχονται από τρίτες χώρες.

3.4.2. Η ελευθερία κυκλοφορίας των προσώπων

Η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων μεταξύ των χωρών της ΕΕ πηγάζει από τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής ιθαγένειας που προβλέπουν, ότι ο κάθε πολίτης χώρας που είναι μέλος της ΕΕ μπορεί να κυκλοφορεί και να παραμένει ελεύθερα σε όλα τα κράτη μέλη με την επιφύλαξη των περιορισμών και των όρων που προβλέπει η συνθήκη Ευρωπαϊκή Κυκλοφορία. Ως προς την συνθήκη του Άμστερνταμ ήταν η αφετηρία με στο εσωτερικό της να έχει την συνθήκη του Σένγκεν όπου προέβλεπε στην δημιουργία ενός χώρου που θα περιέχει ελευθερία, ασφάλεια, και δικαιοσύνη και όλα αυτά με το θετικό στοιχείο να μην υπάρχουν ελέγχους των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανεξάρτητα από την ιθαγένεια που έχουν. Για την Δανία και σε ένα μικρό βαθμό το Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και την Ιρλανδία διάλεξαν να μην συμμετάσχουν σε αυτές τις νέες ιδέες και κινήσεις όπου αφορούν για την ελευθερία των προσώπων. Σε σημαντικό βαθμό σημασίας είναι η εσωτερική αγορά ως προς την ελευθερία κυκλοφορίας των εργαζομένων. Στο άρθρο 39 της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κυκλοφορίας εξασφαλίζει την ελευθερία για την κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της κοινότητας. Με τα δύο νομοθετικά μέσα που καθιέρωσε το Συμβούλιο το 1968 όπου είναι οι βασικοί πυλώνες για την ελευθερία των προσώπων . από το 1968 και έπειτα η ισότητα της μεταχείρισης για τους

ντόπιους και τους μετανάστες άλλων κρατών που είναι μέλη να είναι ίσοι. Η μοναδική εξαίρεση από την συγκεκριμένη συνθήκη αφορά για κάποιες ελάχιστες και συγκεκριμένες θέσεις κυκλοφορίας των προσώπων σε περίπτωση που υπάρχουν οι εξής λόγοι:

- Δημόσιας τάξεις
- Δημόσιας ασφάλειας
- Και δημόσιας υγείας

3.4.3. Ελευθερία κυκλοφορίας παροχής υπηρεσιών

Η σημασία της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και ταυτόχρονα και τα δικαιώματα εγκατάστασης έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους και συνδέονται σε μεγάλο βαθμό. Και στις δύο περιπτώσεις ισχύει για πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες με αντάλλαγμα την αμοιβή μπορεί να είναι εμπορική ή επαγγελματική η δραστηριότητα. Αυτό σημαίνει ότι η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών δίνει την δυνατότητα σε ένα πρόσωπο ή σε μια επιχείρηση που είναι ενωσιακή (είτε το πρόσωπο είτε η επιχείρηση) να προσφέρει μια υπηρεσία σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο που είναι εγκατεστημένος ή εγκαταστημένη (δηλ. μια επιχείρηση). Ως προς τα δικαιώματα της εγκατάστασης αναφέρει την δυνατότητα για τους επαγγελματίες που είναι ανεξάρτητοι αλλά και στις επιχειρήσεις της κοινότητας να μπορούν να μείνουν σε άλλο κράτος το οποίο είναι μέλος και ταυτόχρονα να παρέχουν της υπηρεσίες τους. Υπάρχει όμως ένας σημαντικός όρος για να λειτουργεί η ελευθερία παροχής υπηρεσιών στην Κοινότητα όπου είναι η απαγόρευση της υπηρεσίας να ασκείται σε μορφή δημόσιας εξουσίας. Όσο για τους τομείς

- Μεταφορές
- Τράπεζες
- Ασφαλίσεις

Έχουν δημιουργηθεί ειδικά καθεστώτα όπου μέχρι σήμερα έχουν μπει σε ισχύει διάφορες νομοθετικές ρυθμίσεις στα κράτη και γι' αυτό τον λόγο το να εφαρμοστεί η παροχή των υπηρεσιών το καθιστούν αδύνατον.

3.4.4. Η ελευθερία κυκλοφορίας των κεφαλαίων

Για την ελευθερία κυκλοφορίας των κεφαλαίων θεωρείται η τελευταία ελευθερία κυκλοφορίας, όπου η Συνθήκη απαγορεύει το να υπάρχει κάθε μορφή περιορισμού που αφορούν τις κινήσεις των κεφαλαίων όπου μπορεί να είναι είτε τοποθετήσεις είτε επενδύσεις και ταυτόχρονα ακυρώνει κάθε περιορισμό στις πληρωμές εμπορευμάτων και υπηρεσιών. Από την άλλη τα κράτη μέλη έχουν την δυνατότητα να πάρουν κατάλληλα μέτρα για να αποφύγουν διάφορες παραβάσεις τις δικής τους νομοθεσίας κυρίως την φορολογία και τον έλεγχο πάνω στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ταυτόχρονα τα κράτη τα οποία έχουν ενταχθεί σαν μέλη έχουν την δυνατότητα να προβλέψουν τις κινήσεις κεφαλαίων για σκοπούς διοικητικής ή και στατιστικής πληροφόρησης καθώς και τα μέτρα όπου υπάρχουν και για τα ποιο πάνω όπως δημόσια ασφάλεια, ή δημόσια τάξη. Στις 1 Ιανουαρίου 1999 μαζί με την έναρξη του 3^{ου} σταδίου Οικονομικής αλλά και της Νομισματικής Ένωσης όπου έχουν ρήτρες για την διασφάλιση για κρούσματα κρίσεων ως προς το ισοζύγιο πληρωμών σταμάτησαν να εφαρμόζονται στα κράτη που είναι μέλη όπου έχουν κοινό νόμισμα και από την άλλη συνεχίσουν να εφαρμόζονται στα κράτη που δεν είναι ακόμα μέλη.³⁰

³⁰ <http://www.europedia.moussis.eu>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην εσωτερική αγορά την Ευρώπης σήμερα που φθάνει στα 500 εκατομμύρια καταναλωτές την φέρνει πρώτη στο βάθρο σε όλο τον κόσμο. Συντείνει σημαντικά ως προς την μεγάλη Ευρωπαϊκή αρμονία με την συνεχώς ανάπτυξη των ενδοκοινοτικών συναλλαγών που γίνονται μεταξύ των μελών. Η επίτευξη αυτή ολοκληρώνεται με την μείωση του κόστους όπως την κατάργηση δασμών, των τελωνειακών διατυπώσεων και των ποσοτικών περιορισμών κλπ με αποτέλεσμα την αύξηση του ανταγωνισμού στην αγορά. Από την άλλη έχουμε μια διαρκής εξέλιξη και ταυτόχρονες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίζονται άμεσα. Αυτό ισχύει και για τις οδηγίες για να λειτουργούν σωστά τα άρθρα και οι Συνθήκες οι οποίες δεν έχουν μεταφερθεί πλήρως στην νομοθεσία όλων των κρατών μελών όπως για παράδειγμα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων αλλά και πνευματικής ιδιοκτησίας. Υπάρχει όμως και μια πολύ μικρή πρόοδος στον τομέα της φορολογίας στον οποίο αρκετά είναι τα εμπόδια που βρίσκουν τα άτομα που επιθυμούν να ενεργήσουν τα δικαιώματά τους ως προς την ελεύθερη κυκλοφορία. Τέλος οι νόμοι που εφαρμόζονται προκειμένου να έχουν όλα τα κράτη μέλη ίδιους κανόνες και ίδια πορεία για την συμπεριφορά που πρέπει να έχουν ως προς τις συναλλαγές με τρίτες χώρες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ:

<http://www.mof.gov.cy>

<https://www.euretirio.com>

<http://www.europedia.moussis.eu>

<https://en.wikipedia.org>

ΒΙΒΛΙΑ:

Νίκου Μούση Ευρωπαϊκή Ένωση: Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική Έκδοσεις:
Παπαζήση Αθήνα: 2011

ΕΤΑΙΡΙΑ:

Ιδία επεξεργασία στοιχείων εταιρίας “The Mart”